

„A tudás pedig morzsánként van szétszórva körülöttes a homokban...”

Családi hagyományból családi vállalkozás

Bárány László és fiai, László és Péter valamennyien egyetemünk mai Agrár- és Gazdálkodástudományi Centrumában végezték felsőfokú tanulmányaikat. Ma ők a vezetői az országszerte elismert Master Good baromfityénysztéssel foglalkozó cégcsoportnak. A vállalat igazgatójával, Bárány Lászlóval beszélgettünk sikeres családi vállalkozásáról, az egyetemi évek emlékeiről és az elkövetkező generációkról...

■ KOVÁCS DOROTTYA, 2012.

A Master Good cégcsoportnak generációkra visszamenő története van a Bárány családban. Néhány szót a kezdetekről...

– Nagypapám Békés megyében a Széchenyi grófok uradalmi baromfityénysztései vezetője volt 1907-től 1932-ig. Ekkor – 1932-ben – Békéscsabára költözött, ahol megépítette Magyarország második mesterséges keltető állomását. Itt már iparszerű eszközökkel (keltetőgépekkel) és méreteken folyt a naposbaromfi-keltetés. Nagymamám az öt gyerek nevelése mellett szintén részt vett a vállalkozás munkájában, kacsákat tenyészített, amiről kiállítási oklevelek is tanúskodnak.

Édesapám 1937-től szintén belépett a szakmai stábjába, kitanulta a baromfityénysztési és keltetési mesterséget a nagyszüleim mellett.

Önnek sem volt kérdés, hogy folytatni fogja a családi vállalkozást?

– A II. világháború után nemcsak a politikai, hanem a gazdasági rendszer is nagyot változott. A mezőgazdaság „szocialista átszervezése” ezt a területet sem kímélte.

1958-ban a családunk Derecskére költözött, ahol édesapámat kinevezték keltető üzemvezetőnek. A lakásunk is itt az üzem területén volt, így a baromfikeltetéssel kapcsolatos impulzusokat folyamatosan, napi rendszerességgel kaptam.

„Pörgős szakma” volt ez már akkor is, mivel a naposcsibét lehetőleg a kelés napjában el kellett helyezni. Bár azt a korszakot nem szokás piacgazdaságnak nevezni, de a naposcsibék jelentős része a vidéki településeken, falvakban talált gazdára, az úgynevezett háztáji gazdaságokban. Ennek a szakmának a lendülete elég korán megfogott. Ezért aztán a deb-

receni középiskola elvégzése után egyértelmű volt, hogy továbbtanulni a DATE-n, azaz a „debreceni agráron” fogok.

Az agrárra 1972-ben kerültem, és 1977-ben diplomáztam állattenyésztő szakon. Abban az időben is nagyon jó volt egyetemistának, azon belül „agrárosnak” lenni. Ugyan mi akkor még nem értettük, de érzékeljük, hogy elkezdődött valami lassú, megállíthatatlan átalakulás – ami majd bő egy évtized után a rendszerváltozáshoz vezetett.

Először a változások mindig a „könnyű” területeken jelentkeznek, mint például a zene: a pop-rock korszak felpörgése, a szórakozás, a diszkókorszak kezdete, a ruházat, életmód, a farmer mint általános viselet elfogadása. Még sorolhatnám azokat az indikátorokat, amelyek tulajdonképpen nemcsak elviselhetővé, hanem kifejezetten izgalmassá, sőt kellemessé tették azt a korszakot.

Milyen emlékei vannak a Debreceni Agrártudományi Egyetemen töltött évekről?

– Rengeteg kezdeményezésünk vált valóra, ezek közül az Egyetemi napokra emlékszem legszívesebben. Ez gyakorlatilag akkor azt jelentette, hogy három napra a hallgatók által megválasztott rektor, dékán és tanszékvezetők vették át az irányítást a DATE-n. A „rektor-dékán” választást nyílt pártküzdelem útján valósítottuk meg. Amikor ennek híre ment, vizsgálóbizottság érkezett a városi pártbizottságról – ne feledjük, 1975-öt irtak. A pártelvtársak azt firtatták, hogy milyen pártszervekedés folyik itt az agráron. Azt mondták, vegyük tudomásul, Magyarországon egypártrendszer van – és ehhez tartuk magunkat. Az akkori DATE kari vezetés dicséretére és bátorságára legyen mondván, hogy a korát megelőző „pártszervekedésnek” nem voltak következményei.

A győztes OPÁRT diákpárt állított aztán diákrektort és -dékánt az egyetem élére, akik azonnal leváltották a tanszékvezetőket, helyükre diák tanszékvezetőket nevezve ki. A tanszékvezetők leváltása is látványos ceremónia kíséretében zajlott. Egy valódi feldrágított koporsó jelenlétében – halotti beszéd kíséretében – „temettük el” a tanszékeinket, hogy helyükre új szemléletű tanszékek kerüljenek, mintegy útmutatásul az általunk akkor elképzelt oktatási-képzési struktúrák lehetséges alternatíváinak. A második napon, este tanáraink, professzoraink fergetes humorkoktélban válaszoltak a korábbi provokációkra. Ennek eredménye egy fantasztikus, katartikus élmény volt. Hát ezért is volt jó egyetemistának lenni.

Az egyetemi évek alatt gyűjtött élmények, a tanárok munkája is hozzájárultak ahhoz, hogy ezt a szakmát válassza?

– Itt nemcsak megértettük, hanem meg is éreztük, hogy tanáraink is „emberből vannak”. Még hozzá jó és értékes emberből! Velem együtt sokakat elkísért az életben ez a humánus gondolkodás, emberi tartás, ami gyakran túlmutatott a szaktudás átadásának sémáin. Szó szerint elrepült az öt év, és megkezdődött a hosszú menetelés az életbe.

A családi hagyományokból szerzett tudás és tapasztalat bizonyára óriási segítség és előny is volt a pályakezdésnél. Mi az a plusz, ami miatt viszont az egyetemi oktatás volt nélkülözhetetlen?

– Abban az időben más volt egy pályakezdő elhelyezkedése, az egyetemi faliújságok tele voltak álláshirdetéssel. A '70-es évek végén dübörgött a hazai agrár-élelmiszeripar, amely kereste a diplomás, képzett szakembereket. Én egy szövetkezeti-integrált vállalathoz kerültem Kisvárdára. Fiatal cég volt ez, 1976-ban kezdte meg működését, így nem volt messze a „sor vége”, ahova gyakornokként – pályakezdőként – be kellett állni.

Az akkori főnök így tanítgatott: – „Az a tudás, amit az egyetemről hoztál, fontos, de nem elégséges. A gyakorlati ismeretek teszik használhatóvá a tudásodat. Az a tudás pedig morzsánként szét van szórva kö-

rülötted a homokban. Úgy is kell azokat, morzsánként felszedni, minden egyes morzsáért egyenként kell lehajolnod.” Jó néhány hónap eltelt, mire megérttem a fenti példabeszédet, de egy életre szóló lecke volt.

Az eltelt évtizedekben magam is levelezényteltem sok-sok fiatal pályakezdő munkába állítását, hasonló elvek és példabeszéd kíséretében. A Kisvárdán eltöltött tíz év nemcsak a pályakezdéshez adott municiót, hanem egy olyan szakmai alapot teremtett, amely később a mai vállalati alapok lerakásánál és működtetésénél is mérvadó lett.

A vállalkozás évről évre bővül, alkalmazkodik az európai uniós elvárásokhoz. Mennyire tartja szükségesnek a folyamatos önképzést ahhoz, hogy ez zökkenőmentes legyen?

– A rendszerváltást megelőző évben, 1988-ban lettem „maszek”. Az első öt-hat év a szakmai építkezés korszaka volt, immár újból a privát szektorban. Több olyan ismeretanyagot kellett újra installálni, amit a szocialista gazdasági-politikai környezetben korábban örök érvényűnek gondoltam.

A '90-es évek kezdeti tanuló időszakát követően a vállalkozás új fejlődési pályára lépett. A kezdeti gyors fejlődéshez elegendő volt a megszerzett tudás gyors adaptációja és egy egészséges kockázatvállalás.

A 2000-es évek közepétől, Magyarország uniós csatlakozásától sok minden megváltozott. Magyarország része lett egy globális nagy piacnak, ahol a versenytársaink tőkeereje mellett tudásintéjével és piacismereteivel is meg kellett küzdeni. Sajnos napjainkban ezért a tudásért egyre többet kell utaznunk Nyugat-Európába, mivel a korszerű tudáshoz a magyarországi hozzáférés erősen limitált.

Vállalkozásunk, a Master Good Cégcsoport jelenleg több mint ezer munkavállalónak ad munkát. A menedzsment fiatal, átlag életkora nem több mint harmincöt év. Az ő képzésükre sokat költünk. A cégcsoportnál a magas szakmai munkát külföldi specialisták, tanácsadók segítik. Ez önmagában feltételezi az idegen nyelvi, leginkább angol tudást. Épp ezért néhány kollégánknak az angol nyelvi tudását a cég költségén három hónapos Máltai nyelviskolában szoktuk tovább „polírozni”.

Néhány szót a családjáról, a jövőről, a fiatalabb generációról...

– Egy cég – így a Master Good Cégcsoport – jövőjét is a humán tőke versenyképessége határozza meg. Ehhez pedig az út a versenyképes oktatáson keresztül vezet. Ezt az elvet vallják a fiam is, László és Péter. Ők is a debreceni agráron végeztek tíz és hét éve. Ők már nemcsak a társaim a Master Good és Baromfi Coop Kft.-ben, hanem tényleges operatív vezetői a fenti társaságoknak. Személyükben ők már a negyedik generációs baromfisok a Bárány család történetében.

Szerencsére megszülettek az ötödik generáció képviselői is! Az ő történetüket már egy másik interjúban meséljük el, úgy 20-25 év múlva...